

PRÍHOVOR

MUDr. Ladislav GERLICH, MPH, riaditeľ NsP

Vianoce, Vianoce ...

Už sú zasa na dosah - najkrajšie sviatky. Sviatky lásky a porozumenia, vzájomného obdarúvania sa...

Apropos, darčeky a dary. Tak mi napadajú niektoré múdre výroky o hodnotách: „za peniaze si kúpiš dom, ale nie domov, kúpiš si hodiny, ale nie čas, kúpiš si posteľ, ale nie spánok, kúpiš si knihu, ale nie vedomosť, kúpiš si sex, ale nie lásku, kúpiš si postavenie, ale nie rešpekt a úctu“...

Skutočným bohatstvom Vianoc je vzájomná blízkosť ľudí, spoločne strávené chvíle v pokoji domova, príležitosť na rozmýšľanie a rozjímanie o živote, existencii ľudského druhu, každého mňajednotlivého človeka. O mojej úlohe tu na svete, zmysluplnosti môjho bytia. Synkriticisti (pozn.: filozofický smer synkriticizmus) tvrdia, že najdôležitejšou úlohou v živote človeka je rozpoznávanie dobro od zla, a vyberať si dobro..., žiť pre dobro a pre krásu; robiť zo škaredých vecí pekné a z pekných krajšie je podľa nich pravým zmyslom ľudskej existencie.

Zmyslom a základným krédom nášho povolania výkonu humannej medicíny, je byť napórúdzí trpiacim. Vedieť a chcieť pomôcť bezmocným, chorým, raneným, rodiacim sa, zomierajúcim. Ťažké, ale aké dobré a krásne úlohy - hodné bytia.

> > > str. 2

Ťažký druhý polrok

Po trojročnom úspešnom ekonomickom vývoji našej nemocnice priniesol druhý polrok t.r. zhoršenie. Hrozí nám hospodárska strata okolo 10 mil. korún. Tá bude pravdepodobne podstatne nižšia než v ostatných dvoch (výrazne menších) regionálnych nemocniciach v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja. Dôvodom je citeľný výpadok výnosov od Všeobecnej zdravotnej poisťovne a medziročný nárast temer všetkých nákladov.

Napriek tomu, že za 9 mesiacov tohto roka celkové výnosy NsP mierne prekročili vlaňajšie trištvr-

teročné výnosy a že za toto obdobie prekračujeme aj plánovaný objem výnosov za platené služby NsP a za vlastnú výrobu krvi a krvných derivátov, celkovo plníme tohtoročný plán výnosov len na 70,7 percenta. To sa prenáša negatívne do celkovej ekonomiky nemocnice.

Je to výsledok zmeny v obchodnej politike Všeobecnej zdravotnej poisťovne, ktorá má rozhodujúci podiel na výnosoch našej NsP (skoro 75 percent celkových výnosov od zdravotných poisťovní). Hoci vzhľadom na rast ekonomiky,

> > > str. 2

Ako pravdivo prežiť Vianoce?

Určite si pamätáte, kde ste prežili minuloročné Vianoce. Väčšinou ich chceme prežiť v príjemnom prostredí s dobrými ľuďmi. Túžime po tom, aby tieto dni boli čo najkrajšie, najradostnejšie a plné pokoja. Kde ich chcete prežiť v tomto roku? Chceli by ste cestovať, aby boli Vianoce čo najatraktívnejšie? Pôjdete na hory? Budete si v kruhu svojich najbližších vychutnávať pocit domova? Pôjdete na „polnočnú“?

Mnoho ľudí v tento deň nebude ani na jednom z týchto miest. Dokonca o celý sviatočný program sa im postará niekto úplne cudzí. Sú to v prvom rade ľudia chorí a trpiaci. Ďalej tí, ktorí im slúžia v ktorýkoľvek deň i hodinu počas celého roka. Mnohí lekári, sestry, sanitári a ďalší pomocní pracovníci prežívajú Via-

noce v odlúčení od svojho domova i blízkych.

Bežný človek chce tieto sviatky a o čom chvíle prežiť čo „najhodnotnejšie“. Cestuje stále ďalej a ďalej, nakupuje viac a drahšie. Naozaj sa v tomto nachádza skutočná hodnota Vianoc? Nie je to náhodou len nejaká umelá náhrada? Keďže už nie sme schopní sláviť pravý zmysel Vianoc, tak slávime Vianoce umelé. Pod umelým stromčekom s umelými ozdobami si zapneme umelé koledy. Prečo sa usilovať o pravé

Gerhard Glazer-Opitz, nemocničný kaplán

prežitie Vianoc, keď v každom obchode sa ponúka nejaká náhradná radosť a to ešte za prijateľnú cenu? Potom si stačí už len vsugerovať, že sme šťastní a svetoví. Takto to hodnotí MUDr. Max Kašparů, diakon.

Verím, že niak z tých, ktorí čítate tieto riadky, nechcete prežívať Vianoce umelo, ale práve čo najskutočnejšie a pravdivo.

Mnohí z nás už pochopili, že pravé Vianoce nezávisia ani tak od miesta, kde ich prežívame, ani od kvality či kvantity darov, ale najmä od nášho vnútorného postoja k tým, s ktorými ich prežívame. Hodnota Vianoc je závislá od veľkosti našej lásky k tým, ktorí sú nám v tejto

> > > str. 6

ANKETA

Čo vám priniesol v práci v NsP rok 2008?

MUDr. Miroslava Mocová, psychiatrické odd.: - Rok 2008 bol pre mňa osobne v práci mimoriadne náročný, pokojne ho môžem nazvať skúškou odvahy, výdrže a entuziazmu.

Na druhej strane mi práca v NsP priniesla obrovské množstvo nových skúseností, umožnila mi spoznať mnoho zaujímavých ľudí a utvrdila ma v názore, že povolanie lekára nie je len prácou, ale i poslaním, a že keď ho vykonávame s pokorou a dobrým

úmyslom, je prínosom nie len pre pacienta, ale i pre nás samotných.

Zároveň by som touto cestou rada poďakovala celému kolektívu psychiatrického oddelenia za spoluprácu a popriala všetkým pokojné sviatky a úspešný nový rok.

Bc. Erika Dolinajová, staničná sestra, oddelenie centrálnej sterilizácie: - S blížiacimi sa Vianočnými sviatkami a Novým rokom býva zvykom bilancovať končiaci sa rok. Svoju odpoveď by som chcela formulovať v mene kolektívu centrálnej sterilizácie. Naše oddelenie centrálnej sterilizácie v júli 2008 uzatvorilo zmluvu o spolupráci v oblasti steri-

lizácie zdravotníckeho materiálu s 2. súkromnou nemocnicou, s. r. o. v Handlovej. Zaviedli sme program Doctus pre elektronické spracovanie žiadaniek na sterilizáciu zdravotníckych pomôcok. Oddelenie bolo dovybavené výpočtovou technikou a na prevádzku sterilizácie bola kúpená nová štyridsaftlitrová ultrazvuková čistička. Z hľadiska štatistiky sme v porovnaní s minulým rokom k mesiacu november 2008 vykonali 813 sterilizačných cyklov formaldehydovou sterilizáciou a 3716 sterilizačných cyklov parnou sterilizáciou (v roku 2007 to bolo

> > > str. 2

Ťažký druhý polrok

> > >

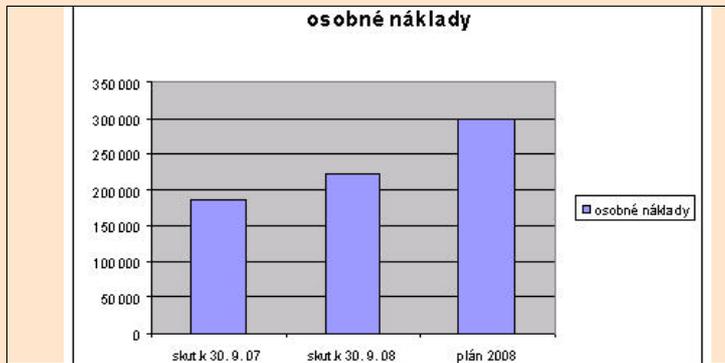
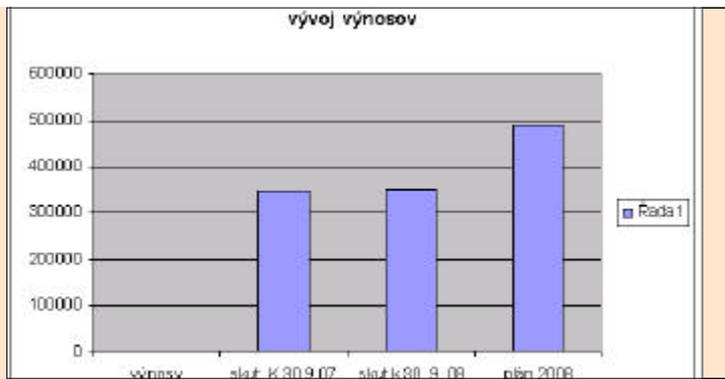
HDP (a s ním aj odvodov na zdravotné poistenie) sa plánoval rast zmluvných objemov od zdravotných poisťovní na úrovni 6 percent, skutočnosť dosiahne len približne 4 percentá. Ostatné výnosy plníme prevažne dobre - výnosy za platené služby na 77,8 perc., z vedľajšej hospodárskej činnosti na 74,4 perc., za výrobu krvi a krvných derivátov na 76,6 perc.

Problémy to spôsobuje napriek tomu, že za 9 mesiacov plníme časový plán nákladov len na 73,6 perc. a prekročili sme jedine plán nákladov na lieky a ŠZM, aj to mierne (na 75,7 perc.). Náklady na energie plníme len na 74,1 perc., ostatné materiálové náklady na 71,6 perc., náklady na služby na 71,1 perc.

Aj rozhodujúcu nákladovú položku: osobné náklady plníme len na 73,8 perc. No medziročne stúpli temer všetky náklady, a to od 4,3 perc. (na lieky a ŠZM) až po 17,8 perc. pri osobných nákladoch.

Celkové výnosy (bez zúčtovacích transferov) našej nemocnice dosiahli za 9 mesiacov bežmála 349 mil. korún, z toho tvorili niečo vyše 324,2 mil. korún výnosy od zdra-

> > > str. 2

Toto je časť, ktorá patrí tým, ktorí nám pomohli, tým, ktorí nás poznajú a vedia, čo všetko sme prežili

Niekedy človek pozná málo slov, aby dostatočne vyjadril niekomu vďaku. Preto aj touto cestou chceme veľmi poďakovať za starostlivosť primárovi kožného oddelenia MUDr. Tiborovi Štovčíkovi a všetkým milým sestričkám tohto oddelenia za starostlivý prístup pri ošetrovaní mojej nebohej mamičky Janky Krajčovej, ktorá dňa 4. 11. poslednýkrát vydýchla na tomto oddelení. Bola to ťažká onkologická pacientka, o ktorú bolo na kožnom oddelení vysoko postarané.

Smútiaca rodina - manžel Štefan Krajčov, dcéra s manželom a vnúčatá

Ďakujeme

Za rodinu Krajčová
dcéra Míriam Humajová

Ťažký druhý...

> > >

vojných poisťovní. Na druhej strane celkové náklady za 9 mesiacov predstavovali 380,6 mil. korún, z čoho tvorili osobné náklady viac než 221 mil. korún, 67,6 mil. korún boli náklady na lieky a ŠZM, 22,7 mil. korún náklady na služby, 19,6 mil. korún ostatné materiálové náklady a 18,6 mil. korún náklady na energie.

(ba)

Vianoce, Vianoce...

> > >

Končí sa rok.. Chceme aj takto, prostredníctvom časopisu Nemocnica poďakovať všetkým pracovníkom NsP za prácu vykonávanú v roku 2008 v prospech našich pacientov.

Želám Vám všetkým príjemne strávené chvíle Vianoc - času radosti, veselosti, blahobytu a rodinnej pohody, času rozjímania a premýšľania o sebe, o druhých, o dobre i zle. Želám Vám veselé silvestrovské a novoročné sviatky, želám Vám krásny a úspešný rok 2009.

Dobrá reprezentácia

Našu nemocnicu pekne reprezentovali dve posádky záchranky na nedávnej medzinárodnej súťaži posádok ZZS - Záchrana 2008 v Modre - Harmónii. V konkurencii 62 posádok zo Slovenska i zahraničia sa umiestnili v strede štartovného poľa.

Naši záchranári sa na tejto súťaži zúčastnili už piatykrát. Lekársku posádku tvorili: primár MUDr. Gabriel Lacika, Ondrej Bielek a Marián Petic, nelekársku posádku tvoril Pavol Daniš a Bc. Zuzana Číková.

Náplňou súťaže bolo riešenie modelových situácií v teréne s figurantmi (napr. simulované hromadné nešťastie pád autobusu v kameňolome, výbuch v garáži s muníciou, drogy a otvorená zlomenina na nočnom žúre na samote, pôrod v nedostupnom teréne a pod.). Ako nás informoval M. Petic, súťaž má tradíciu už od roku 1978, pripravovala ju špecializovaná firma a náročnosť modelových situácií stále stúpa. (ba)

Upozornenie

Upozorňujeme všetkých zamestnancov, ktorí dňom 1. januára 2009 zmenili zdravotnú poisťovňu, že sú povinní túto skutočnosť oznámiť písomne na odbor PPaM do 31. 12. 2008.

Oznamujeme všetkým zamestnancom, že doklady, ktoré sa týkajú nemocenských dávok, sa neprikladajú na konci mesiaca k výkazom o práci, ale ihneď odovzdávajú na odbor PPaM. V opačnom prípade sa môže stať, že dávky budú zo Sociálnej poisťovne vyplatené s mesačným omeškaním.

Potvrdenia k ročnému zúčtovaniu dane z poisťovne Allianz si môžu vyžiadať na elektronickej adrese:

www.allianzsp.sk/danove_ulyvy

ANKETA

> > >

3664 cyklov.) V súlade s výnosom MZ SR o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie očakávame, že v roku 2009 bude naše pracovisko vybavené ďalšími prístrojmi a zariadeniami nevyhnutnými na kvalitné zabezpečovanie všetkých prác centrálnej sterilizácie. Veríme, že sa podarí dovybaviť naše pracovisko umývačkou na inštrumentárium, kontajnerom na zvoz kontaminovaných zdravotníckych pomôcok a kontajnerom na rozvoz sterilných

zdravotníckych pomôcok, sterilizačnými kontajnermi, nákupom antikórového nábytku, chemickým sterilizátorom atď. Výpočet prístrojového zariadenia je pomerne rozsiahly, veríme, že naše požiadavky budú zahrnuté do rozpočtu nemocnice. Na záver sa chceme poďakovať všetkým zamestnancom našej nemocnice za spoluprácu a prajeme pokojné Vianočné sviatky a úspešný Nový rok 2009.

Kolektív dokumentačného oddelenia: - Oddelenie dokumentačných pracovníčok v nemocnici Bojnica existuje od roku 1972. Tieto začiatky činnosti oddelenia boli označené častou fluktuáciou jej pra-

covníčok. S odstupom času, ako sa spôsob práce vyšpecifikoval, došlo ku stabilizácii kolektívu a tým aj k skvalitneniu práce.

K tomu určite rovnakou mierou prispelo tohtoročné zavedenie informačnej techniky, čím došlo k operatívnejšiemu spracovaniu zdravotnej dokumentácie a tým aj v nemalej miere k zlepšeniu našich pracovných podmienok. V závere tohto roka sme sa zúčastnili školenia k administratívnejmu programu E-spis, a tak je možné povedať, že okrem už dnes vykonávaných činností bude mať

> > > str. 3

Príprava na sebaochranu

V rámci Zamerania na plnenie úloh v oblasti obrany a civilnej ochrany v roku 2008 v oblasti prípravy zamestnancov na sebaochranu a vzájomnú pomoc referát civilnej ochrany NsP zabezpečil nedávno na základe Príkazného listu riaditeľa č. 9/2008 školenie na všetkých stupňoch riadenia.

Vedúci zamestnanci vykonali školenie v rámci prevádzkovej schôdze oddelenia. Metodická príprava zamestnancov je dostupná na intranete na tému: „Čo má každý vedieť v prípade ohrozenia, vykonanie vyzovnenia, možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v okrese a vtáčia chrípka“.

Útvar krízového riadenia obdržal knihu Biologické zbrane, v ktorej je rozpracovaná mikrobiológia, epidemiológia a terapia ochorení Antrax, botulizmus, mor, variola, tularémia, vírusové hemoragické horúčky, brucelóza, melioidóza, Q-horúčka, ricín, stafylokokový enterotoxín B, chorela, venezuelská encefalitída koní, enterohemoragická Escherichia coli, opičie kiahne, horúčka Rift valley, salmonelózy, šigelózy, sin nombre vírus a žltá zimnica.

Referát CO a ÚKR

Pod'akovanie

Srdečne ďakujem primárovi MUDr. Andrejovi Mihálovi, ošetrojúcej lekárke MUDr. Jane Majdákovéj, ostatným lekárom a kolektívu zdravotných sestier na neurologickom lôžkovom oddelení - ženy za príkladnú starostlivosť počas mojej dvojtýždňovej hospitalizácie na tomto oddelení.

Prievidza 31.10.2008

Daniela T.

Na margo pilotného projektu TSK ku vzdelávaniu lekárov

Ako sme už informovali v auguste, naša NsP sa úspešne zapojila do projektu na podporu vzdelávania lekárov. Projektu financuje EÚ z Európskeho sociálneho fondu v rámci operačného programu Vzdelávanie a jeho poslaním bolo u nás podporiť špecializačné štúdium lekárov v odbore anesteziológia a intenzívna medicína. Od augusta sa 7 našich lekárov z OAIM zúčastnilo špecializačného štúdia okrem pracovísk našej NsP aj na Klinike AIM v B. Bystrici a v Ústave tuberkulózy a respiračných chorôb vo Vyšných Hágoch.

O organizácii a priebehu projektu hovorí námestníčka RLZ Ing. A. Uhlárová: - Na základe zmluvy s TSK o podpore špecializačného štúdia zdravotníckeho pracovníka sme uzavreli s jednotlivými lekármi individuálne zmluvy, v ktorých sme sa ako zamestnávateľ zaviazali - za stanovených podmienok aj pre lekárov - počas podporovaného obdobia nahradí im tieto výdavky. (Obsah zmlúv bol stanovený MZ.) Predmetom zmluvy s TSK bola refundácia nákladov za 3 mesiace špecializačného štúdia (náhrada mzdy študujúceho zamestnanca, max. vo výške tarifného platu, ďalej náhrada mzdy prípadného skoliťela a výdavky, ktoré zamestnanec zaplatil vzdelávacej ustanovizni). Počas projektu sa vyskytli zmeny podmienok zo strany samosprávneho kraja, ktorý zrušil preplácanie účastníckych poplatkov na podujatiach špecializačného štúdia. V rámci pilotného projektu zatiaľ teda tieto poplatky znášala nemocnica.

Môžem konštatovať, že sme za mesiac august a september žiadali refundáciu vo výške viac ako 187 tisíc korún. Celý proces administrovania projektu je náročný a prináša množstvo zmien a nových povinností. Tak TSK ako aj nemocnice získavame v pilotnom projekte praktické skúsenosti, ako štúdium efektívne podporiť. Zameranie projektu sme pre budúci rok odporučili rozšíriť aj o ďalšie medicínske odbory, v ktorých

doplňujú kvalifikovaných odborníkov-lekárov podmieniť už aj udržanie - nielen zvyšovanie - kvality zdravotníckej starostlivosti. V našich podmienkach sa to týka operačných programov: chirurgie, traumatológie, urgentnej medicíny, ORL.

Ako prijali tento projekt lekári, hovorí jedna z absolventiek vzdelávania v B. Bystrici i vo V. Hágoch,

absolvovali špecializačné štúdium v iných než materských zdravotníckych zariadeniach?

B. Horečná: - Pilotný projekt, ktorý implementuje Trenčiansky samosprávny kraj na základe výzvy vyhlásenej 7. apríla 2008 MZ SR, bol podaný a aj schválený v maximálnej výške NFP 2.100.000 Sk. TSK sa rozhodol pre zapojenie maximálneho počtu zdravotníckych pracovníkov študujúcich v špecializačnom štúdiu, teda celý objem finančných prostriedkov je alokovaný iba na mzdy. Na základe toho na projekte spolupracuje 33 pracovníkov z 15 zdravotníckych zariadení, čo je najvyšší počet účastníkov zo všetkých samosprávnych krajov.

V akom štádiu je príprava projektu pre ďalšiu výzvu, ktorá bola vyhlásená v novembri? S akým objemom financií sa v ňom počítá na tri roky a budú sa preplácať všetky náklady so špecializačným štúdiom?

- Nový projekt je v štádiu prípravy. Výška NFP je minimálne 30 mil. Sk a maximálne 45 mil. Sk. V novej výzve sa rozšíril okruh cieľových skupín a zahŕňa: **kategória lekár:** všeobecné lekárstvo, anesteziológia a intenzívna medicína, rádiológia, radiačná onkológia, urgentná medicína, patologická anatómia; **kategória zubný lekár:** stomatológia; **kategória sestra:** anesteziológia a intenzívna starostlivosť, intenzívna ošetrovateľská starostlivosť o dospelých, intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii, špecializovaná urgentná starostlivosť; **kategória pôrodná asistentka:** pôrodná asistancia a starostlivosť o ženu v rodine a komunite.

Prípravil: (ba)

Podpora špecializačného štúdia

sekundárna lekárka OAIM MUDr. E. Vojtková: - **Myslím si, že je to dobrá vec. Predtým sme si všetky náklady znášali sami, zamestnávateľ nám prispieval len na prvú a poslednú cestu. Ale keď to vzdelávanie potrebujete, nemáte inú možnosť... V tomto prípade to bola veľká pomoc, keď nám preplatili aj účastnícké poplatky, ktoré nie sú malé.**

Predbežne nie je známe, kedy TSK vyhodnotí poznatky z pilotného projektu a ako upraví podmienky tohto vzdelávacieho projektu v budúcom roku. Isté je, že na jar majú na pilotnú výzvu nadviazať ďalšie výzvy, do ktorých je záujem zapojiť aj našu NsP.

Oslovili sme preto Ing. Beátu Horečnú z Odboru regionálneho rozvoja TSK s dvoma otázkami.

Prečo došlo oproti pôvodným zmlúvam k úprave oprávnených výdavkov pilotného projektu tak, že sa nemajú preplácať tzv. účastnícké poplatky lekárov, ktorí

pracujú na neurologických oddeleniach.

Žiaľ, musím konštatovať, že stále u nás - myslím tým na Slovensku - chýba možnosť postarať sa adekvátne o pacienta po CMP po zvládnutí akútnej fázy. Je škoda, že u nás neexistuje možnosť REHA Kliník ako v Nemecku, kde má pacient po zvládnutí akútnej fázy ochorenia možnosť ďalších niekoľko týždňov zlepšovať svoj deficit cestou kvalitného logopéda, rehabilitačného pracovníka, psychológa. Viem, že tieto „vymoženosti“, sú otázkou financií a pokiaľ tie budú chýbať, budú trpieť ľudia, ktorí by si tieto možnosti liečby zaslúžili.

Hana Bobuľová, referentka OTE, ekonomický odbor NsP: - Aký bol rok 2008? Prechod na aktuálne účtovníctvo sa úzko dotkol aj evidencie a účtovania majetku, ktorý je mojou parketou.

Najmä z hľadiska časovej náročnosti, pretože prípravu účtovných dokladov nie je možné robiť pomocou majetkového programu, ktorý využívame. Nehovoriac o tom, že tento rok priniesol prípravy na euro. Záver roka bude po pracovnej stránke riadne náročný. Ale pre koho nebude?

Ak sa máte na pracovisku o koho oprieť, ak celý kolektív fahá za jeden povraz, tak si poviete, že to nie je až

také zlé. Preto verím, že po skončení tohto roka si budeme môcť povedať, „nech ten nasledujúci je aspoň taký, ako ten minulý“.

MUDr. Tomáš Bakoš, zástupca primára traumatologického odd.: - Rok 2008 hodnotím ako rok stabilizácie nášho mladého oddelenia vďaka príchodu prof. Petroviča v októbri 2007, bez ktorého by dnes ako samostatné neexistovalo. Navyše sa nám situácia skomplikovala odchodom už relatívne „zabehnutého“ kolegu v lete. Za pol roka sa pri tomto personálnom marazme nepodarilo prijať lekára so záujmom o traumatolo-

ANKETA

> > >

naša práca širší záber v administratívnej činnosti. Veríme, že nám to pomôže ešte viac skvalitniť našu prácu v budúcnosti.

MUDr. Ludmila Bátorová, lekárka neurologického odd.: - Koncom každého roka človek sumarizuje, čo mu rok dal, resp. vzal. V mojom praktickom živote mi ako mladšej lekárke dal viac praktických skúseností, skúseností s trombolytickou liečbou, ktorú sme na oddelení rozbehli. Mala som možnosť zúčastniť sa viacerých kongresov, navštíviť nemocnice v zahraničí a porovnať

Riaditeľ NsP v Bojniciach MUDr. Ladislav Gerlich, MPH na margo vývoja v tomto roku:

Na úvod dovoľte použiť záver vášho minulého novoročného prihovoru k vedúcim pracovníkom: "Želajme si stabilitu všeobecne a personálnu konkrétne, želajme si rozvoj odborných medicínskych činností v prospech zdravia pacientov a seberealizácie našich ľudí. Spoliehajte sa na vzájomnú pomoc, záujem a podporu. Nech tento rok nie je horší než ten minulý, nech ho prežijeme v zdraví, pohode a vzájomne užitočnej spolupráci."

Takže po poradí - obávam sa, že o stabilitu všeobecne ani personálnej v roku 2008 hovoriť nemožno..., ale možno hovoriť aspoň o nižšej miere nestability v NsP, najmä tej personálnej?

- Všeobecne sa stabilita organizácie (organizmu) definuje ako schopnosť uchovať si svoje vlastnosti (schopnosti, činnosti) bez ohľadu na vonkajšie vplyvy. Z tohto pohľadu je stabilita v slovenskom zdravotníctve pojem nanajvyš relatívny. V personálnej oblasti sú zmeny funkciou trhu práce v zdravotníctve a v r. 2008 nepriaznivé vplyvy neboli o nič menšie než v predchádzajúcom roku. Preferencia štátnych poskytovateľov ZS pred ostatnými pri rozdeľovaní zdrojov v zdravotníctve nás v porovnaní s nimi hendikepuje pri získavaní zamestnancov, predovšetkým absolventov medicíny a ošetrovateľských škôl. Udržiavanie fyzických počtov zdravotníckych zamestnancov sa tak pre nás stáva stále zložitejším, o kvalite a kvalifikácii ani nehovorím... Napriek tomu nebol rok 2008 v porovnaní s rokom 2007 horší - fakty: v roku 2007 odišlo z NsP na vlastnú žiadosť cca 10 perc. zamestnancov, v roku 2008 cca 8 perc. Počty prijatých lekárov/z toho absolventov: 2007: 21/10, 2008: 20/8, zdravotných sestier/z toho absolventiek: 2007: 44/5, 2008: 29/6.

Zásadnou podmienkou stability NsP sú zdroje zo zdravotných poisťovní. Nižšie nárasty než v roku 2007 ste zrejme očakávali, ale ako komentujete skutočný vývoj zmluvných objemov?

- Pri finančnom plánovaní vychádzame zo štátneho rozpočtu (z derivovaných výdavkov na zdravotníctvo možno pri ustálenom intersegmentálnom členení zdrojov ZP kvalifikovane odhadnúť rast objemu financií v zmluvách so ZP pre našu nemocnicu). Tento rok však došlo v porovnaní s minulými k nepredvídateľnej zmene postojov VŠZP k niektorým všeobecným nemocniciam, čo v našom prípade znamená, že t.č. nemáme príjmy od VŠZP ani na úrovni rovnakého obdobia roku 2007. Pri dominancii VŠZP (76 perc. našich zdrojov zo ZP) nám to komplikuje hospodárenie predovšetkým z pohľadu

terapeutické postupy...)? Na začiatku roka ste v rozhovore v Nemocnici č. 1/2008 naznačili aj nespokojnosť s úrovňou niektorých odborných činností...

- Odborné medicínske činnosti závisia od ľudí a vybavenia... K personálnym otázkam som sa vyjadril vyššie. Čo sa týka zdravotníckej techniky, nastal t. r. posun k lepšiemu na OAİM (nový defibrilátor, resuscitačné lôžka, monitorovací systém, ventilátor, anestetický prístroj), v očnej operatívne (nový fakoemulzifikačný aparát). Ostatné nákupy boli a budú skôr obnovou a doplnením opotrebovanej techniky (cystoskopy, laparoskopická kamera, operačný stôl pre traumatológiu, sondy pre UZV, EKG pre CPA, injektomaty, odsávačky). Po rekonštrukcii sa zlepšili podmienky práce na pôrodnej a sekčnej sále gynekologicko-pôrodnického odd.

Máme dojem, že medicínska úroveň v našej nemocnici stagnuje a viazne. Nie je to náš vlastný problém, je to systémový problém slovenského zdravotníctva. O to viac si vážime každú iniciatívu a záujem niečo zlepšiť, v niečom napredovať. Napr. zavádzanie reperfúzneho stratégie

- Áno, to je ďalší rozmer nášho každodenného života. Pri zmene hodnotovej orientácie spoločnosti dochádza aj k zmenám vzťahov - tie sú pri práci s ľuďmi často kľúčovou podmienkou pre spokojnosť zúčastnených. Menia sa vzťahy lekár (zdravotník) - pacient, i interpersonálne vzťahy medzi zamestnancami. Z pohľadu riadenia nemocnice ide najmä o identifikáciu problémov a trecích plôch a vytváranie priestoru pre adekvátnu komunikáciu. Stále sa to učíme, stále vnímame rezervy. Zaoberáme sa s pomocou poradenskej agentúry finančnou i nefinančnou motiváciou zamestnancov, monitorujeme spokojnosť pacientov, hľadáme cesty k ovplyvňovaniu vzťahov a správanie sa v nemocnici. V budúcom roku sa chceme vrátiť k práci na krízovej komunikácii, implementovať krízový komunikačný manuál.

Máte za sebou úspešný recertifikačný audit, prieskum motivačných preferencií, pokročili ste v sociálnom programe, chystá sa vzdelávací program... Nakoľko sa v zmenách odrážajú aj zmeny v prístupe líniového manažmentu?

- S prístupom primárov, vedúcich sestier (a vedúcich laborantov) oddelení i vedúcich útvarov ostatných činností nemocnice k plneniu úloh sme prevažne spokojní. Spoločne sa učíme nové veci z riadenia, myslím, že primerane napredujeme. Je to beh na stredné a dlhé trate...

Je, alebo sa zatiaľ črtá, rok 2008 ekonomicky lepší alebo horší než bol predchádzajúci? Prioritou bolo vyrovnané hospodárenie, no táto priorita stála na určitých pilieroch, najmä zdrojoch z poisťovní. Podarí sa túto prioritu uhájiť?

- Rok 2008 je z pohľadu hospodárenia nemocnice komplikovanejší, než boli predchádzajúce štyri roky. Je to dané zmenou účtovných postupov od začiatku t. r., spomínanými vplyvmi na výnosy od zdravotných poisťovní, vynúteným rastom osobných nákladov (úpravou tarifných miezd na základe rozhodnutia rozhodcu v spore o vyššiu kolektívnu zmluvu). Hospodársky výsledok bude známy až po účtovnej závierke koncom januára 2009, ale už teraz vieme, že bude stratový.

Ostatné porovnateľné nemocnice (napr. i v našom VÚC NsP v Považskej Bystrici a Myjave) sú na tom podobne, alebo (podľa mojich dostupných informácií) horšie. Vyhliadky do budúcnosti kalí kríza finančných trhov s dosiaľ nepredvídateľným dopadom na štátnu ekonomiku a s tým spojené možnosti financovania zdravotníctva.

Pripravil: MICHAL BEŇADIK

Vážime si každú iniciatívu, záujem ľudí niečo zlepšiť

krátkodobej likvidity a cash flow. K otázkam zmluvných a účtovných vzťahov vedieme so VŠZP prakticky permanentné rokovania so zatiaľ ťažko odhadnuteľnými výsledkami. Podarilo sa nám dohodnúť niektoré zmeny v účtovaní vykázaných výkonov, celkový zmluvný objem však zostáva na úrovni decembra 2007.

Príjmy od ostatných ZP sa vyvíjajú očakávaným spôsobom, nastali len posuny medzi ZP v závislosti od zmien počtov poisťencov (u nás pokles od Unionu a nárast od Dôvery).

Ako hodnotíte rozvoj odborných medicínskych činností v roku 2008 v prospech pacientov a seberealizácie pracovníkov NsP (nové oddelenie, CPA, nové diagnostické či

liečby cievnych mozgových príhod našimi neurológmi, urgentné neurotraumatologické výkony úrazových chirurgov s príspevom anesteziológov, rozširovanie neonatologického skríningu, magnetoterapia a prístrojová lymfodrenáž na FRO a ďalšie. Vážime si nemalé úsilie laboratórií (predovšetkým OKB a HTO, ale aj OKM a patológie), ktoré vyvíjajú na udržanie klientely lekárov z terénu.

Vzájomná pomoc, záujem a podpora, pohoda a vzájomne užitočná spolupráca... - to je aj o vzťahoch, firemnej kultúre a hoci v tomto smere naša NsP pokročila ďalej než iné nemocnice, zdá sa, že nie ste s tým veľmi spokojný. Trvá to aj na sklonku roka 2008?

Najväčší problém, ktoré na našom oddelení v poslednom čase riešime:

Kam sa podeli pľúcni lekári?

Najväčší problém pľúcneho oddelenia no nielen posledných týždňov či mesiacov, ale už viac než rok je nedostatok lekárov. V septembri už uplynul rok, čo z nášho oddelenia odišiel zo zdravotných dôvodov na iné oddelenie nemocnice jeden kvalifikovaný lekár a ostali sme dvaja. Už to bolo natesno a sťažovalo to prácu, pretože na našom oddelení je veľká cirkulácia pacientov, na 28 lôžkach mesačne cirkuluje najmenej 60 pacientov. No keď v lete tohto roka odišiel na dva mesiace na pracovný pobyt do Anglicka MUDr. Kubík a nemali sme ešte ani mladých lekárov-absolventov LF, stav už bol kritický.

Prakticky každý druhý týždeň sme museli situáciu riešiť už aj na úrovni vedenia NsP, aby sme výpomocou lekárov z iných oddelení zvládli prekonalí akútny stav. Navyše nedostatok lekárov sa netýka len nášho oddelenia, ale aj geriatric, ODCB a ďalších. V septembri sa síce Dr. Kubík vrátil z Anglicka, takže sa to trochu zlepšilo, ale na také oddelenie, ako je naše, dvaja lekári nestačia. Na jednej strane bežné vyšetrenia, ale aj bronchoskopie, konzília pre iné oddelenia, na

druhej strane primárske povinnosti... Človek vydrží veľa, ale nemôže to trvať dlho, pretože sa vyčerpá a to nie je dobre. A od polovice novembra šiel Dr. Kubík na druhý pracovný pobyt v Anglicku...

Našťastie tu máme teraz nového lekára-absolventa fakulty, ktorý momentálne cirkuluje po oddeleniach a do konca roka nám výpomôže. Už sa trochu zapracoval, ale nemôže zasiať všetky činnosti ako plne kvalifikovaný lekár. Hľadali sme možnosti doplnenia nášho stavu z iných oddelení NsP alebo z iných, menších nemocníc, ohrozených v súčasnosti zatváraním oddelení či celých malých zdravotníckych zariadení. No zatiaľ to neprišlo nič. Malý je aj záujem o špecializáciu v odbore pľúcneho lekárstva, v tomto roku skončili štyria pre celé Slovensko, to je naozaj málo.

Môžem povedať, že tieto problémy sa zatiaľ neprenášajú na pacientov, kritický dopad majú „len“ na personál, ktorý musí robiť možno dvakrát toľko ako zvyčajne. Pacienti dostanú všetko, čo majú. Problémom začínajú byť konzília, ktoré síce stíham stále v stanove-

nom termíne, ale už nie tak pohotovo, ako bývalo zvykom a ako by možno kolegovia očakávali.

Personálny podstav sa netýka len lekárov, aj počet zdravotných sestier máme na hranici. Zvládajú to, ale zišla by sa nám ešte jedna aj na bežnú prevádzku oddelenia, nieto ešte pri dnešnom nedostatku lekárov. No preto musím sestry osobitne

oceniť. Nebyť ich nasadenia, spoľahlivosti a dokonca aj pomoci lekárom bolo by to tu v podstate nezvládnuteľné. Všetky sú zapracované, väčšinou sú tu už najmenej 15 rokov. Takže mi dokážu veľmi pomôcť a ja to vysoko oceňujem.

MUDr. JÁN ŠLAPÁK,
primár pľúcneho oddelenia

Veselo na detskom oddelení

O veselé rozprávkové motívy sa stenách detského odd. sa postarala (sponzorský) firma Dobromal z Nedožier.
Snímky: (ba)

ANKETA

> > >

lógii. Pre mňa osobne to bol rok takmer neobmedzeného prístupu k úrazovej operatíve, ktorej objektívne stále pribúda, so získaním cenných praktických skúseností. Bohužiaľ, nie vždy s pozitívnym ohlasom pacientov, ktorí aj napriek vysokému štandardu liečby občas zabúdajú aj na obligátne „zatiaľ ďakujem“, navyše so stúpajúcou tendenciou sťažovania sa. Našťastie, myslím, že sme nemali výraznejšie komplikácie a nezdary, a je stále prevaha tých, čo sú vďační a spokojní. Koncom roka som bol nečakane nominovaný na funkciu zá-

stupcu primára oddelenia, čo ešte viac vyhotilo už aj tak stresom a únavou komplikované interpersonálne vzťahy. Čo mi je ľúto...

Mária Zahradárová, zdravotná sestra, oddelenie urgentnej medicíny: - Ťažko sa mi hodnotí tento rok. Priniesol mi väčšinou kopec starostí a problémov, ktoré sa len veľmi pomaly riešia.

Ale na druhej strane mi priniesol aj radosť z úspešného ukončenia štúdia pracovníkov OUM a dobrú reprezentáciu našej nemocnice na medzinárodnej súťaži posádok ZZS - Záchrana 2008 v Modre - Harmónii.

Jozefína Duchoňová, vedúca laborantka oddelenia patológie: - Za posledné obdobie sa na oddelení patológie vylepšila laboratórna technika, dostali sme nový kryostat, mikrotóm, cytocentrifúgu. Získaním exidačného boxu a špeciálnej skrine s odsávaním na uskladnenie bioptického materiálu sa pracovné prostredie na oddelení kvalitatívne zlepšilo, k čomu prispela i výmena nábytku, laboratórných stolov a stoličiek z RÚVZ.

Sme spokojní i s NIS-DOCTUS, ktorý nám uľahčuje prácu.

Mrzí nás pokles onkogynekologických sterov zo strany nešťatných

lekárov i napriek tomu, že hodnotíme podľa klasifikácie BETHESDA a snažíme sa ich urýchlene vyhodnotiť do 5-7 dní od obdržania.

Nastal problém s uznaním výkonov za bioptické a cytologické vyšetrenia zo strany Všeobecnej zdravotnej poisťovne.

Zároveň by sme uvítali väčšiu zaangažovanosť z vedenia, k získaniu materiálov na vyšetrenie od nešťatných lekárov.

Od minulého roku sme personálne posilnili príchodom mladej absolventky LF UPJŠ Košice MUDr. Ľudmily

Naši jubilanti

NOVEMBER 2008

Životné jubileum 50 rokov:

Viera Jašurková, psychiatrické odd.

Marta Páleschová, OKB

Tatiana Gazdíkova, HTO

Mária Cifriková, sklad potravín

Prac. jubileum 25 rokov v NsP:

Pavol Daniš, ZZS

Eva Unterfrancová, psychiatr. odd.

Prac. jubileum 35 rokov v NsP:

Gabriela Oboňová, chirurgické odd.

Pracovné jubileum 40 rokov v NsP:

Jozef Hollý, ZZS

Odchod do dôchodku:

Mária Detková, psychiatrické odd., star. dôchodok

Jana Solčianska, ZZS, invalidný dôchodok

DECEMBER 2008

Životné jubileum 50 rokov:

Mária Kotúľová, detské odd.

Oľga Caňová, FRO

Milada Molčanová, chirurgické odd.

Prac. jubileum 40 rokov v NsP:

Daniela Konečníková, ÚKR

Odchod do dôchodku:

Anna Filkornová, OKM, star. dôchodok

Pod'akovanie

Ďakujem personálu očnému oddeleniu za príkladnú starostlivosť.

Posielam krížovku, ďakujem za uverejnenie v časopise Nemocnica.

Pacient Jozef Poliak

Ďakovný list

Dňa 28. októbra som podstúpil operatívny zákrok pravej ruky, lakťa, na chirurgickom oddelení ortopedického oddelenia. Preto touto cestou Ďakujem chirurgovi MUDr. Tomášovi Priehodovi a asistentovi MUDr. Radovi Strapkovi za ich vysokú odbornú a morálnu profesionalitu.

Želám im, aby Boh viedol ich ruky.

S pozdravom ostáva

Jaroslav Ondruška, Handlová

Nemocnica - vydáva ako dvojmesačník Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach vo vydavateľstve Agentúra IN. Šéfredaktor: PhDr. Michal Beňadik. Náklad: 600 ex. Sadzba: Agentúra IN. Tlač: Alfaprint Martin. Distribúcia: NsP. Redakcia: Časopis Nemocnica - Agentúra IN, Škultétyho 1, 036 55 Martin, tel./fax: 043/430 2881, 0905-945 901, e-mail: benadik@stonline.sk. Registrácia: Ministerstvo kultúry SR pod č. EV 1870/08

Ako pravdivo prežiť Vianoce?

> > >

chvíli najbližšie. Neraz sa však stáva, že práve po tieto sviatočné dni nám vadia aj tie najmenšie maličkosti. Stromček nie je podľa našich predstáv, večera nemá tú správnu chuť, darček ma taktiež neuchvátil. V kostole to bola nuda.

Dopadneme asi dosť biedne, keď budeme merať pravdivosť Vianoc podľa takýchto kritérií. Možno si poviete: azda nám nechceš povedať, že je možné prežiť Vianoce bez jedličky či chutného jedla?

Uhádli ste, práve o to mi ide. Tajomstvo tohto sviatku je možné prežiť opravdivejšie aj na takom mieste, ako je nemocnica. Na mieste, kde sa stretnú ľudia odlúčení od svojich najbližších. Jedni kvôli svojej chorobe a druhí kvôli svojej službe.

Už ste zabudli, že tie prvé Vianoce boli v úplnom odlúčení? Mária s Jozefom boli donútení putovať z Nazaretu do Betlehema niekoľko desiatok kilometrov. Boli na ceste viacero dní. Tiež si určite vedeli predstaviť narodenie svojho Dieťaťa

doma medzi svojimi v pokoji a bezpečí. Takáto cesta bola náročná sama osebe, nieto ešte pre ženu vo vysokom štádiu tehotenstva.

Navyše pri príchode do Betlehema, Jozefovho rodiska, ich čakalo trpké prekvapenie. Nikto o nich nemal záujem, nikto nemal čas ani miesto, aby im poskytol bezpečie a oddych.

Je to vôbec možné, ako ďaleko vie zájsť ľudská tvrdosť a bezcitnosť? Nakoniec si našli miesto v jaskyni, ktorá bola aj útlukom pre zvieratá. Opustení od ľudí, odlúčení, majú byť sprostredkovateľmi príchodu Božieho Syna.

Neuveriteľné! V tichu noci, v prírode, kde je všetko skutočné, kde chýba všetko okrem sebadarujúcej Lásky prichádza Boh Človek na našu Zem.

V tomto okamihu sa všetko mení. Kde chýbali najbližší, tam prišli samotní anjeli, ktorí pozvali chudobných a jednoduchých pastierov i bohatých a múdrych mágov. Sám Boh pripravil tento slávnostný večer tým, ktorí sa vôbec nepoznali.

Pastierov spojila s mudrcmi, ba so samotnými anjelmi, Láska k Dieťaťu.

Nie je práve odlúčenie a prítomnosť núdzných najväčšou príležitosťou prežiť opravdivú Lásku, opravdivé Vianoce?

Či to nie je práve chorý človek, ktorý vie vycítiť, v čom spočíva ich pravá hodnota? Je to práve on, ktorý vie správne odhadnúť hodnotu podaného jedla, nepatrnej pozornosti, či malej vianočnej ozdoby. Práve slúžiaci človek lekár, sestra, sanitár, pomocnica... vie najviac oceniť veľkosť slova „prosím“ a „ďakujem“. Zvlášť na mieste bolesti a utrpenia môžeme postrehnúť dôležitosť a vzácnosť darovaného a opätovaného úsmevu.

Nebojme sa zažiť opravdivé Vianoce. Kde sa netreba tváriť vyumelkované, kde nesmie nič chýbať. Pokúsme sa vzbudiť si túžbu po prežití opravdivých Vianoc, kde môže chýbať čokoľvek, len nie darujúca sa Láska.

GERHARD GLAZER-OPITZ,
nemocničný kaplán

Zrak je život

Áno, takto by som začal môj príbeh. Ani vo sne by mi nenapadlo, že aj ja raz budem pacientom na očnom oddelení.

Jedno krásne októbrové ráno som odchádzal do práce, nie práve dobre naladený. Bodaj by aj, keď v noci som sa prehadzoval z boka na bok a takpovediac som toho veľa nenaspal. Pracovný režim sa začal tak ako vždy, "stereotyp". Tak, ako to na zaobehnutých prevádzkach býva. Lenže v tento deň som bol preraďený na iné pracovisko. Na také, kam chodíme zriedkavo zastupovať dovolenkujúcich pracovníkov. Dlhé roky pracujem v závode, ale za ten čas sa takéto niečo na tomto úseku nestalo.

Pri plnení kontajnerov chlórnanom sódnym (veľmi agresívna kva-

palina) sa na potrubí odtrhol ventil a ja som dostal prúd tejto kvapaliny do tváre, teda aj do očí. Hovorí sa: "Bol v nesprávnom čase na nesprávnom mieste". V tomto momente sa pre mňa život úplne zastavil.

Šok, krik, úplné zahmlenie v očiach, sprevádzanú bolesťou, pálením, rezaním a pichaním. Po prvej pomoci a následnom vyšetrení v Novákoch ma previezli do nemocnice v Bojniciach na očné oddelenie, ktoré vedie pani primárka MUDr. Ida Simonidesová. A práve tu sa začal boj o môj zrak, "o môj život".

Pomyslenie, čo všetko strácam, o čo všetko prídem, bolo pre mňa nepredstaviteľné. Lenže kolektív primárky Simonidesovej vyvinul maximálne úsilie, aby sa mi ako-tak po-

lepšilo. Písať o tom, že kolektív sestier pod vedením vrchnej sestričky Ludmily Šramatyovej si plnil povinnosti na 100%, je azda samozrejmé. Lenže dostať nadštandardný prístup, ľudskosť, s akou sa len málokde stretnete, je tu na dennom poriadku. Ak bude niekto odkázaný na lekársku starostlivosť na očnom oddelení, môže si gratulovať. Odborná a lekárska starostlivosť na tomto oddelení zväčšila a mne sa vrátil zrak. Bolo to pre mňa dlhých sedem dní a nocí, ale dnes vidím svet okolo seba.

Vážená pani primárka, doktorky, sestričky!

Vrátili ste mi zrak, vrátili ste mi život. Všetkým vám patrí srdečná vďaka.

Váš pacient Peter Pastierik,
Lehota pod Vtáčnikom

ANKETA

> > >

Hrehovej-Hrehovej a zdravotnej laborantky Katarína Štrbovej.

Viera Kršková, laborantka špecialistka, OKM: - Som tu v NsP len od apríla tohto roka, práve sa mi končí obdobie zaúčania. Nastúpila som na miesto, aké som chcela, takže som spokojná. V oblasti mikrobiológie pracujem 30 rokov, ale zvykala som si tu len postupne, pretože práca je tu celkom iná než na mojom predchádzajúcom pracovisku. Ťažko sa mi zvykalo na

nový štýl práce, nový program, nový software. Ale už som si zvykla, kolektív bol ku mne veľmi ústretový, prijal ma medzi seba, takže prechod sem bol pre mňa veľké plus. Máme tu veľmi dobrý kolektív s veľmi dobrými vzťahmi na pracovisku, takže verím, že aj nadriadení budú so mnou spokojní a tento rok mi prinesie aj trvalú pracovnú zmluvu.

Adriana Matiašková, laborantka OKB: - Pre mňa to bol úspešný rok, nie tak dávno som sem len nastúpila, zapracovala som sa a som tu spokojná. Takže by som

rada zažela všetkým kolegyniam a kolegom na pracovisku i v NsP pokojné Vianoce a všetko dobré v novom roku.

A ešte by som chcela k môjmu príspevku pridať poďakovanie neznámemu dobrodincovi, ktorý nám 11. 12. 2008 počas služby v nočných hodinách z neznámych dôvodov (alebo známych?) ukradol vianočnú výzdobu zo vstupných dverí na oddelenie OKB. Aj jemu prajeme šťastné sviatky a nech sa z tých zvoncov teší.

Kolektív OKB
Anketu pripravil: (ba)